

[Else-Merete Ross.]

står der, at læge eller jordemoder bør henvisne til en mødrehjælpsinstitution, hvis den gravide kvinde har personlige, sociale eller økonomiske vanskeligheder. Det nye og vigtige er, at der nu står, at denne henvisning til mødrehjælpen skal ske omgående, hvis disse vanskeligheder menes at være årsag til ønske om svangerskabsafbrydelse. At det skal ske omgående, er vigtigt af flere grunde. Da komplikationerne ved en svangerskabsafbrydelse er mindst i begyndelsen af svangerskabet, er det af stor betydning, at undersøgelsen med henblik på indikation for abortus provocatus finder sted så tidligt som muligt. Desuden er det jo lovens hensigt at bekæmpe de illegale aborter, hvorfor en så tidlig kontakt som muligt med mødrehjælpsinstitutionerne er nødvendig for eventuelt at iværksætte forebyggende foranstaltninger, hjælpeforanstaltninger, familierådgivning o. s. v.

Der er også et andet område, jeg ønsker at understrege vedrørende henvisning til mødrehjælpsinstitutionerne. Vi ved, at for tidlig fødsel kan have de alvorligste følger for barnets helbred. Blandt for tidligt fødte børn er der således et større antal spastikere, evnesvage, ligesom dødeligheden er større end hos fuldbårne børn. I de senere år er der med hensyn til for tidlig fødsel påvist sammenhæng ikke alene med medicinske, men også med sociale forhold. Årsagerne til for tidlig fødsel synes ikke alene at være kroniske sygdomme hos moderen og sygdomme, betinget af svangerskab, men også belastende sociale forhold, miljø, arbejde, kost, bolig, vanskelige personlige forhold, konflikter o. s. v. Der forskes for tiden intenst på dette område for at udrede de komplekse årsagsforhold, og resultaterne af en undersøgelse forventes offentliggjort i den nærmeste fremtid. Det ville være af stor værdi, hvis den nye lov kunne intensivere samarbejdet mellem mødrehjælps sociale og lægernes medicinske indsats med sigte på nedsættelse af hyppigheden af for tidlig fødsel, og at man udbyggede mødrehjælpen til at varetage denne opgave.

Vi kan tilslutte os bestemmelsen om fribefordring, ikke alene som nu til de sidste undersøgelser inden fødslen, men også til de to lægeundersøgelser efter fødsel eller abort; ud fra den betragtning, at det er

meget vigtigt at få kvinden til at komme til disse undersøgelser, hvor vejledning i svangerskabsforebyggende midler tilbydes hende.

Ikke her i salen, men i udvalget ville jeg gerne bede ministeren redegøre for § 5 og især for bemærkningerne til denne paragraf. Da der i bemærkningerne gøres rede for visse aflønningsspørgsmål, mener jeg, at man derved gør folketinget ansvarligt for disse spørgsmål, og jeg vil derfor gerne bede om en redegørelse, da det ikke forekommer mig helt indlysende, hvad der ligger i disse bemærkninger.

Den sidste paragraf handler om Grønland, og det er jeg glad for, men jeg ved ikke, om det er muligt for ministeren på indeværende tidspunkt at sige noget om, hvad man havde tænkt sig at gøre senere i Grønland.

På det radikale venstres vegne kan jeg anbefale lovforslaget som ét af de nødvendige skridt på vejen frem til at nedbringe antallet af de alt for mange aborter, vi har her i landet.

Gunhild Due: Jeg kan tilslutte mig det meste af det, der allerede er sagt, og vil tillade mig at springe taksigelserne til ministeren over, så meget mere som lovforslaget jo har været umanerligt længe undervejs.

Det er jo en kendsgerning, at der hersker en ikke ringe uvidenhed om svangerskabsforebyggelse også hos gifte, fordi vi gør alt for lidt på oplysningsområdet. Hvis lovforslaget vedtages, vil denne lovgivning betyde en forbedring for gifte, der har født — vel at mærke, hvis man kan sikre sig, at de ved beskeden om, at der gives vejledning i prævention ved efterundersøgelsen hos lægen.

Jeg har med særlig interesse mærket mig de overvejelser, man har gjort sig med hensyn til tidspunktet. Det er muligt, man må bøje sig for argumenterne om ikke at have efterundersøgelsen samtidig med den første sundhedsundersøgelse af barnet; ikke desto mindre ville det være en lettelse for mange, især i landkommunerne, hvis det kunne ordnes samtidig. Både det spørgsmål og spørgsmålet om at få kendskab til loven udbredt må vi se på i udvalget.

Selv om denne lovgivning i bedste fald vil kunne medvirke til at sænke antallet af